



Riitta Työläjärvi/pg

13.2.2015

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fisatu.karppinen@stm.fipaivi.voutilainen@stm.fi

Henkilöstömitoituksista säätäminen iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa

STTK ry kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä lausuntopyynnöstä sekä aktiivisuudesta ikääntyneen väestön palvelujen laadun parantamisessa.

- HE asetuksenantovaltuuksista on jatkumo eduskunnan lausumalle 162/2012
- uuden asetuksen sekä muutoinkin vanhuspalvelujen laatusuosituksen toteutumista seurattava ja tarvittaessa palattava myös säädöspohjan tarkistuksiin
- hoidon kokonaisarviointia ja moniammatillisuuden toteutumista tarkasteltava asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti, minimiperälaudasta ei missään tilanteessa saa tulla maksimi
- valtakunnallisen hoitoisuusmittarin kehittämistä ikääntyneiden laitos- ja kotipalveluja varten tulee jatkaa
- sote-asiakaspalvelutyössä tarvitaan vähintään toisen asteen ammatillinen koulutus

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on edellyttänyt vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen seurantaan sekä lain täsmentämistä, mikäli ympärivuorokautisissa palveluissa ei ole saavutettu laatusuositusten mukaista minimimitoitusta 2014 aikana. Eduskunta hyväksyi saman sisältöisen lausuman 162/2012.

THL:n seuranta on osoittanut puutteita minimimitoituksen toteutumisessa, joten **lausuttavana oleva HE asetuksenantovaltuuksista on suora ja looginen jatkumo eduskunnan lausumalle**. Esitys on näin ollen kannatettava laatusuosituksen mukaisen minimimitoituksen toteutumisen varmistamiseksi.



Riitta Työläjärvi/pg

13.2.2015

Jatkossakin tulee tiiviisti seurata uuden asetuksen sekä muutoinkin vanhuspalvelujen laatusuosituksen toteutumista ja tarvittaessa palata myös säädöspohjan tarkistuksiin.

Minimimitoituksen toteutuminen ei vielä tarkoita sitä, että hoito/hoiva kokonaisuutena olisi riittävän laadukasta.

Olennaista on, että tarkastellaan **hoidon kokonaisarviointia ja moniammatillisuuden toteutumista asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Minimiperälaudasta ei missään tilanteessa saa tulla maksimi**, eikä palvelujen laatua missään toimintayksikössä saa heikentää nykyisestä uuden miniminormin seurauksena. Lähtökohtana tulee olla nyt ja tulevaisuudessa, että palvelukokonaisuus toteutetaan laatusuosituksen ohjaamalla tavalla ja tämä on esimerkiksi kilpailutustilanteissa tarjouspyynnön taustadokumenttina.

Ongelmayksiköt ovat vähemmistö kaikista palveluyksiköistä. Tärkeätä on, että jokainen ikääntynyt saa tarpeidensa ja laatusuosituksen mukaiset moniammatilliset palvelut riippumatta palveluyksiköstä tai kotikunnasta.

Nykyään ympärivuorokautisten palvelujen piirissä on käytännössä pääosin vain runsaasti palveluja tarvitsevia asiakkaita. Entistä suurempi osuus ikääntyneistä saa palvelut kotiinsa, mitä vahvistettu lainsäädäntökin edellyttää. Tärkeätä on ympärivuorokautisten palvelujen rinnalla kehittää asiakkaan kotiin tuotavia moniammatillisia palveluja. Näiden laatutekijät ja asiakkaan hoitoisuuteen perustuva riittävä henkilöstömitoitus ovat yhtä tärkeitä kuin laitospalvelujen miniminormien kehittäminen. **Valtakunnallisen hoitoisuusmittarin kehittämistä ikääntyneiden laitos- ja kotipalveluja varten tulee jatkaa.**

Uudenlaiset työn tekemisen ja organisoinnin mallit uusilla sote-alueilla tuovat mahdollisuuksia uusiin kustannustehokkaisiin palveluratkaisuihin palvelujen laatua tai työntekijöiden työhyvinvointia vaarantamatta. **Asiakkaiden toimintakyvyn tuki ja ennaltaehkäisevät palvelut** osaltaan vähentävät riskiä turvautua pitkäaikaisiin ympärivuorokautisiin palveluihin, samoin akuuttien sairastumisten ja tapaturmien nopea hoito ja asianmukainen kuntoutus.



Riitta Työläjäarvi/pg

13.2.2015

STTK kiinnittää huomiota siihen, että mitoituksia laskettaessa tulee huomioida välittömään asiakaspalvelutyöhön käytetty koulutetun hoitohenkilökunnan työaika. **Sote-asiakaspalvelutyössä tarvitaan vähintään toisen asteen ammatillinen koulutus**, eli lähihoitajatutkinto. Tukipalveluissa, kuten pyykki- ja ruokahuollossa tai hallinnollisessa työssä käytetään näihin tehtäviin sopivan koulutuksen saaneita ammattilaisia, eikä heitä tule edelleenkaan laskea mukaan välittömään hoito/hoivatyöhön.

Lisätietoja

Riitta Työläjäarvi
sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija
riitta.tyolajarvi@sttk.fi